

Antikapitalism - Erik Olin Wright

Foto: Rosa Luxemburg-Stiftung/Creative Commons

Demokrati betyder folkstyre. Men vad betyder kapitalism? Dessa frågor står i centrum för **Erik Olin Wrights** senaste, och sista, bok *Antikapitalism*, som har getts ut av Bokförlaget Daidalos och som kostar drygt 200 kr. I en genomgång av möjliga svar skriver Olin Wright att det i en kapitalistisk marknadsekonomi ”är de privata kapitalägarna som har makten, både i de enskilda företagen och i det ekonomiska systemet som helhet”. Så frågan är då, har vi verkligen folkstyre? När beslut som fundamentalt påverkar människors vardag och hela länders ekonomi fattas i styrelserum dit den allmänna rösträtten aldrig når, är det verkligen en demokrati vi har?

I *Antikapitalism* argumenterar Erik Olin Wright för att ett rättvist och jämlikt samhälle kräver att alla har tillgång till materiella och sociala medel för att leva ”blomstrande” liv. Lägga märke till *tillgång* till, inte bara *rätt* till. De flesta demokratier, inklusive Sverige, ger i sin grundlag alla människor samma rätt. Men tillgången till medlen är det sämre med. Att arbetarklassen lever kortare liv är inget de själva valt, det är en följd av politiska beslut. Eller som Göran Greider en gång skrev ungefär: Romeo & Julia är en pjäs om dålig stadsplanering.

Det är med en icke-dogmatisk och lätt hand Erik Olin Wright skriver fram sitt förslag på strategier. Där många ideologer och tänkare på vänsterkanten förspiller dyrbar tid på att dra

upp skarpa gränser mellan rätt och fel bland de egna är Olin Wright pragmatisk – det viktigaste för honom är målet. Resultatet är en inspirerande och pedagogisk bok om rätten till ett värdigt liv, om behovet av ekonomisk demokrati. Eller kort och gott: demokratisk socialism. Vi behöver den energi och det hopp Olin Wright förmedlar.

För att skapa en bättre värld, som också överlever ekologiskt, måste kapitalets makt över människor, samhälle och natur minskas. Olin Wright föreslår en kniptågsstrategi. Ovanifrån kan vi med staten som instrument minska kapitalets makt – vilket kräver att arbetarrörelsens partier överger det nyliberala projektet och blickar framåt. Underifrån behövs facklig kamp, proteströrelser och kooperativa ägarformer som inrättar fickor av motstånd och vad Olin Wright kallar utopiska platser och praktiker. Med ett tryck från två håll kan kapitalismen tämjas och långsamt tömmas ut ur samhällskroppen.

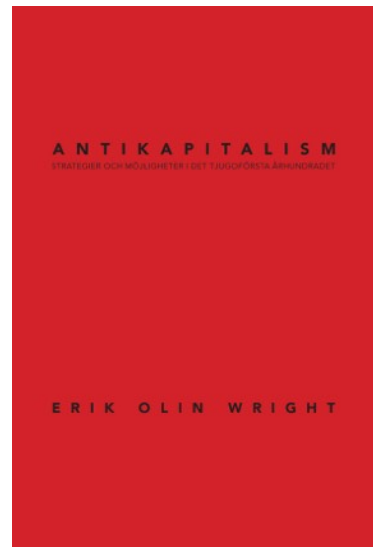
Det är med en icke-dogmatisk, lätt hand Erik Olin Wright skriver fram sitt förslag på strategier. Där många ideologer och tänkare på vänsterkanten förspiller dyrbar tid på att dra upp skarpa gränser mellan rätt och fel bland de egna är Olin Wright pragmatisk – det viktigaste för honom är målet. Resultatet är en inspirerande och pedagogisk bok om rätten till ett värdigt liv, om behovet av ekonomisk demokrati. Eller kort och gott: demokratisk socialism. Vi behöver den energi och det hopp Olin Wright förmedlar.

EN STUDIECIRKEL

Vi är några personer som ämnar starta en studiecirkel kring boken *Anti-kapitalism*. Det finns plats för ytterligare fyra deltagare. Först till kvarn!

Start: Torsdag den 20 januari 2022. Därefter var annan torsdag.

Omfattning och genomförande: Cirkeln består av 6 träffar. Den första träffen är på 3 x 45 minuter med två pauser på 15 minuter. De övriga 5 träffarna är på 2 x 45 minuter med en paus på 15 minuter. Alla sammankonster börjar kl 18:00. Studiecirkel genomförs digitalt med antingen *Microsoft Teams* eller *Zoom*. För att det skall vara möjligt att delta i denna

studiecirkel måste den enhet som skall användas för kommunikation vara utrustade med en webbkamera och ljudenhet och kunna kopplas upp mot Internet.

Anmälan: arnehjnilsson@gmail.com

Kostnader: Inga kostnader för själva deltagandet. Var och en införskaffar boken *Anti-Kapitalism*.

En brasklapp. Syftet med denna studiecirkel är **INTE** att vi okritiskt skall ta till oss allt vad Wright skriver. Denna studiecirkel bör i stället ses som inkörsport till en diskussion om kapitalism, alternativet demokratisk socialism och vägen dit. I detta ligger givetvis även ett ifrågasättande om en demokratisk socialism är något eftersträvansvärt och om det över huvud taget är möjligt med demokratisk socialism.